

Çimento Araştırma ve Uygulama Merkezi

Mineral Katkılar- Uçucu Kül

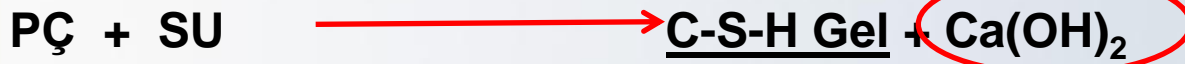
Çimento İkame Malzemeleri

- Doğal Malzemeler (Tras vb.)
- Atık Malzemeler (Uçucu Kül, Yüksek Fırın Cürufu, Silis Dumanı)

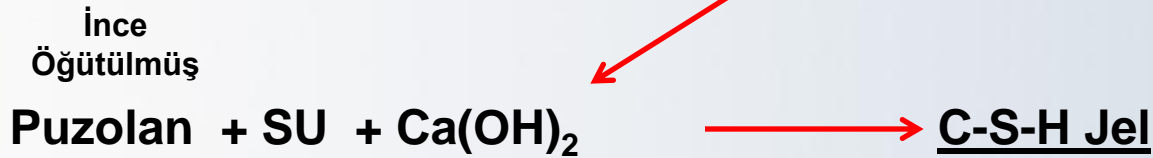
ÇİMENTO HİDRATASYONUNUN ATIĞI OLAN CH (Kalsiyum Hidroksit) İLE REAKSİYON VEREBİLEN MALZEMELERDİR..

Çimento İkame Malzemeleri

Çimento Reaksiyonu:

Puzolonik Reaksiyon

C-S-H Jel **İstenen Faz..** Dayanım veriyor..

Ca(OH)_2 **İstenmeyen Faz..** Dayanıma Katkısı YOK!!

Çimento İkame Malzemeleri

1) Teknik Avantajlar:

- Yüksek Dayanıklılık
- Düşük Hidratasyon Isısı
- Yüksek Nihai Mukavemet Değerleri

Çimento İkame Malzemeleri

2) Çevresel Faydalar:

Mineral Katkılar Çimento Klinkerinin daha az kullanılmasını sağlamakta, bu sebeple:

- Daha az sera gazı emisyonu salınımı
- Daha az enerji tüketimi
- Klinker Hammaddelerinin Daha az tüketimi
- Atık ise doğanın daha az kirlenmesi
- Atıkların saklanması için kullanılan enerjinin tasarrufu

Çimento İkame Malzemeleri

Çimento İkame Malzemeleri;

- 1. Çimentoya katılabilir**
- 2. Betona katılarak kullanılır**

Çimento İkame Malzemeleri

Çimento Fabrikalarında kalite kontrol süreçleri daha net olduğu için günümüzde yaygın kanı ikame malzemelerinin betondan ziyade **çimentoda** tercih edilmeleridir

Yüksek Mineral Katkı → Çevreci Malzeme

Yüksek Mineral Katkı → Dayanıklı Malzeme

BİLİNÇLİ KULLANMAK ŞART!!

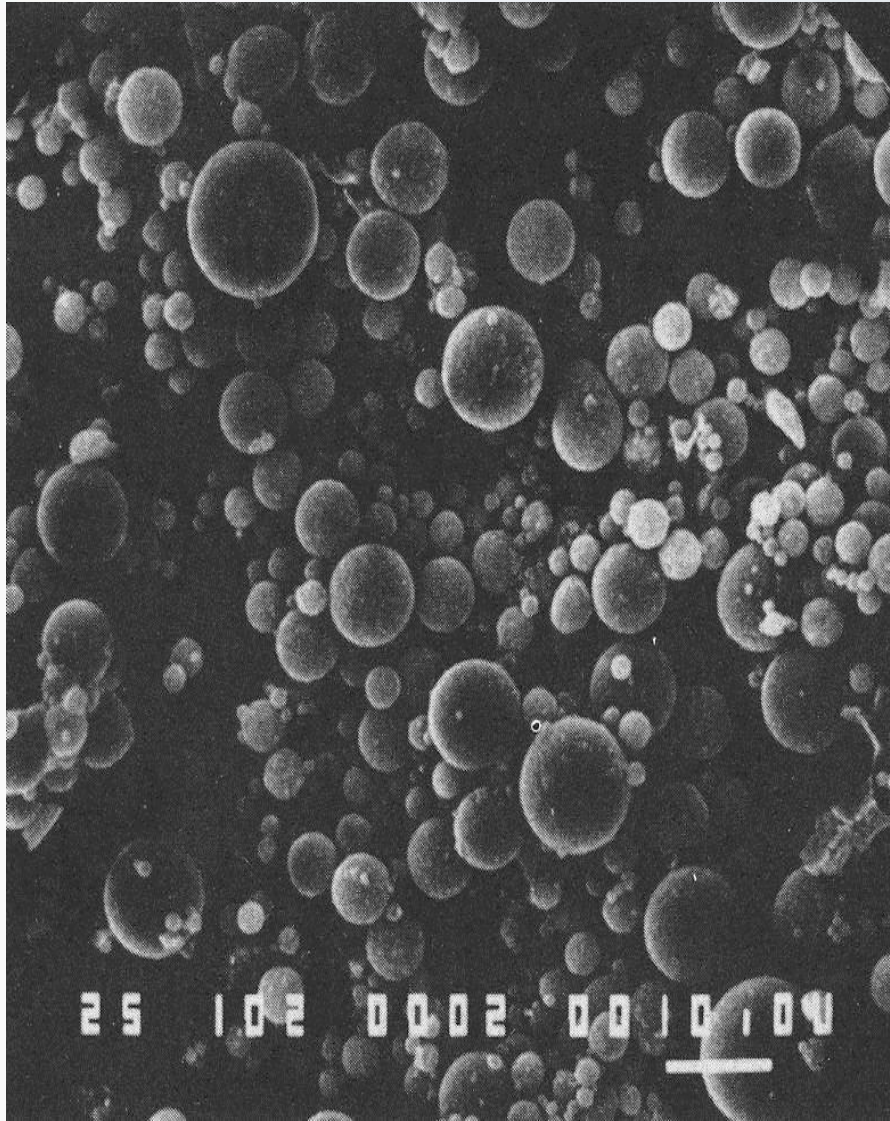
Çimento İkame Malzemeleri

TÜRKİYE'DE GENEL KULLANIM

- Nakliye işlemleri çimento ikame malzemelerinden daha pahalı
- En yakın malzemeyi kullan
- **Uçucu kül özel → Ekstra öğütme yok, separasyon var..**
  - o Doğal Pozolan (Tras) → Tüm Türkiye
  - o Uçucu Kül → 12 adet kömürle çalışan termik santral
  - o Granüle Yüksek Fırın Cürufu → Ereğli, Karabük, İskenderun Demir Çelik
  - o Silis Dumanı → Antalya

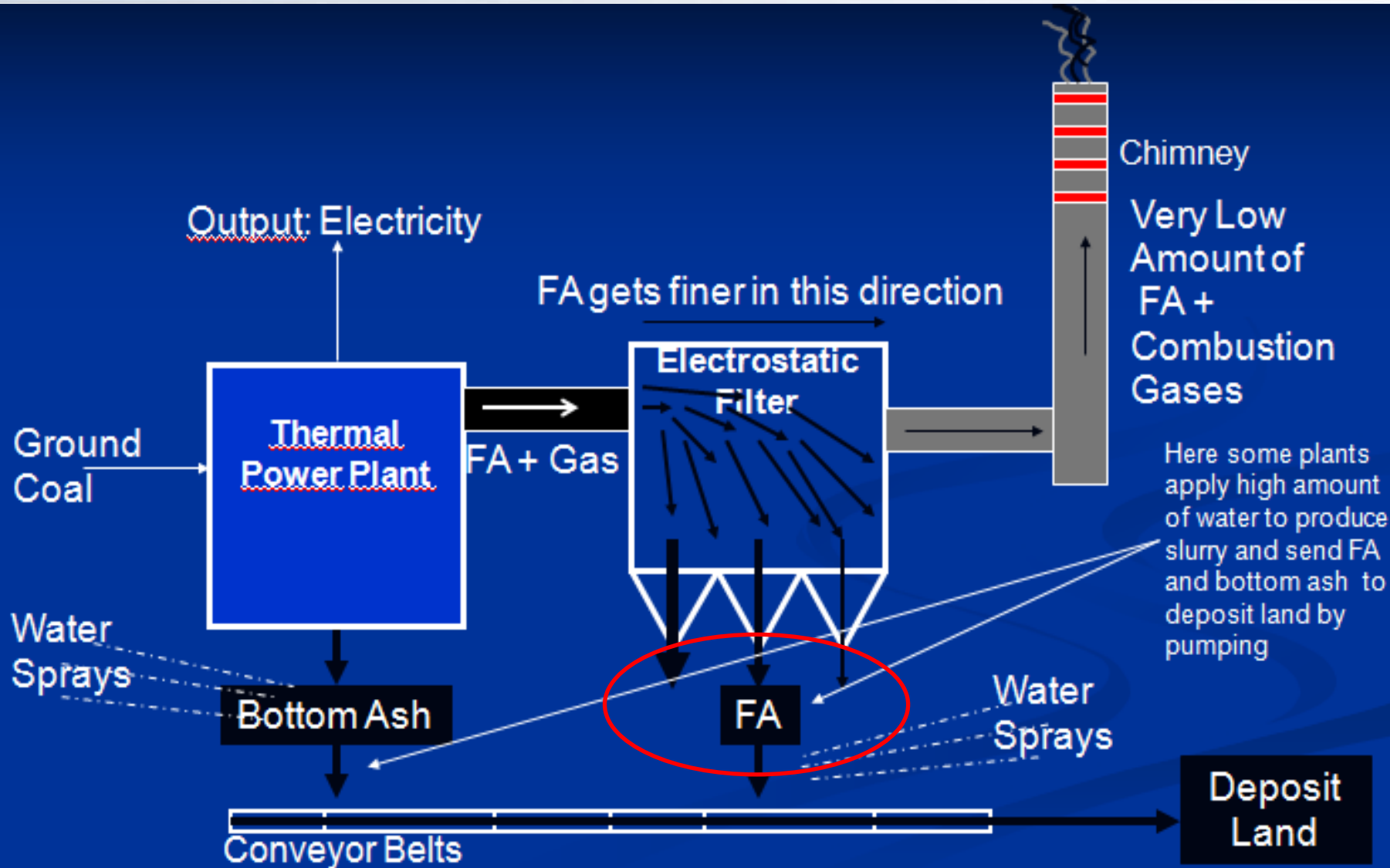

Uçucu Kül

- **Termik santrallerin atığıdır**
- **Küresel yapısı ile betonun işlenebilirliğine olumlu etkisi vardır**
- **Su ihtiyacını azaltır**
- **Su/Çimento oranının yükselmesi halinde kömür tanecikleri üst tabakaya çıkabilir**

Uçucu Kül

Uçucu Kül

- Asıl termik santrallerin sorunudur
- 1914 yılında ilk çalışmalar başlamıştır
- 1930 yılında ilk geniş kapsamlı çalışma tamamlanmıştır
- İlk endüstriyel uygulaması 1948 yılında Hungry Horse Barajıdır (ABD)
- Düşük verimli Elektrostatik filtre ile çökeltilir
- Eski sistemlerde su püskürtülerek taşınırdı
- Prosesteki değişime ve yakılan kömürün cinsine göre kalitesi değişiklik gösterir
- CaO miktarına göre 2 çeşidi olmakla birlikte **silissi uçucu küller** tercih edilmektedir

Uçucu Kül

Çimentoda Kullanımı:

- Öğütmeye gerek yoktur
- Tras gibi kurutma ihtiyacı yoktur
- Genel olarak doğal pozolan'dan (Tras) daha iyi reaktivitesi vardır, cüruftan ise daha düşük reaktivitesi vardır
- En büyük teknik avantajı su ihtiyacını azaltmasıdır

↓

DÜŞÜK SU/ÇİMENTO ORANI İLE AYNI KIVAM

↓

YÜKSEK DAYANIM, AZ TERLEME, AZ RÖTRE

Uçucu Kül

Uçucu Kül Kullanımında Dikkat Edilecekler:

- Tane boyu Dağılımına Dikkat Edilmeli
- S+A+F miktarı
- Reaktif Silis Miktarı
- Yanmamış Karbon Miktarı Önemlidir
- Aktivitesi 28 g minimum 75 olmalıdır
- TS EN 197-1 ve TS EN 450-1 Standartlarına Uygun Üretilmelidir

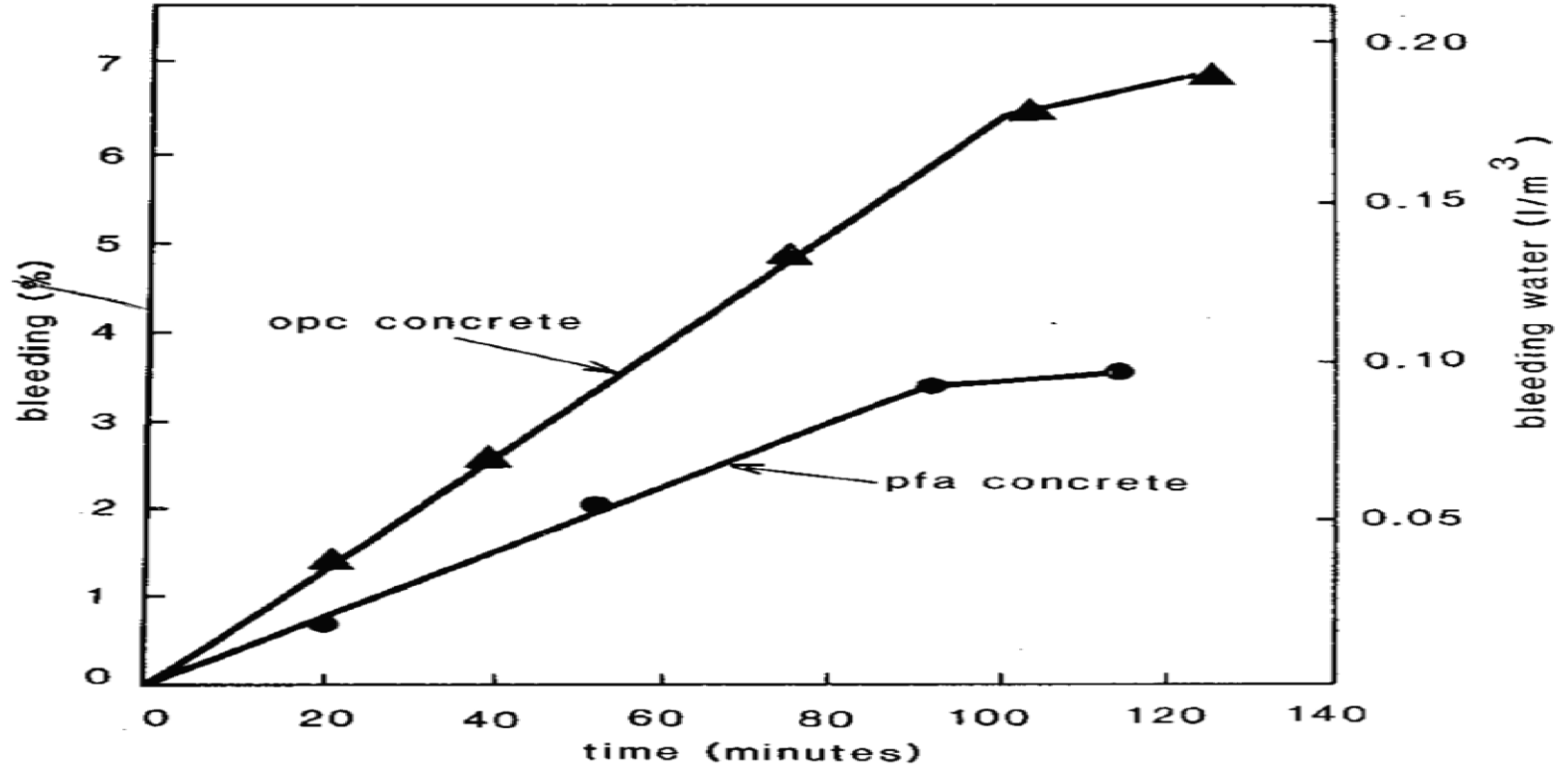
Uçucu Kül

Çimento-Uçucu Kül Sisteminin Özellikleri:

İşlenebilirlik:

- Daha az su ile aynı işlenebilirlik!!
- Daha düşük su/çimento oranı ile üretim yapma
- Daha az rötre
- Daha az terleme

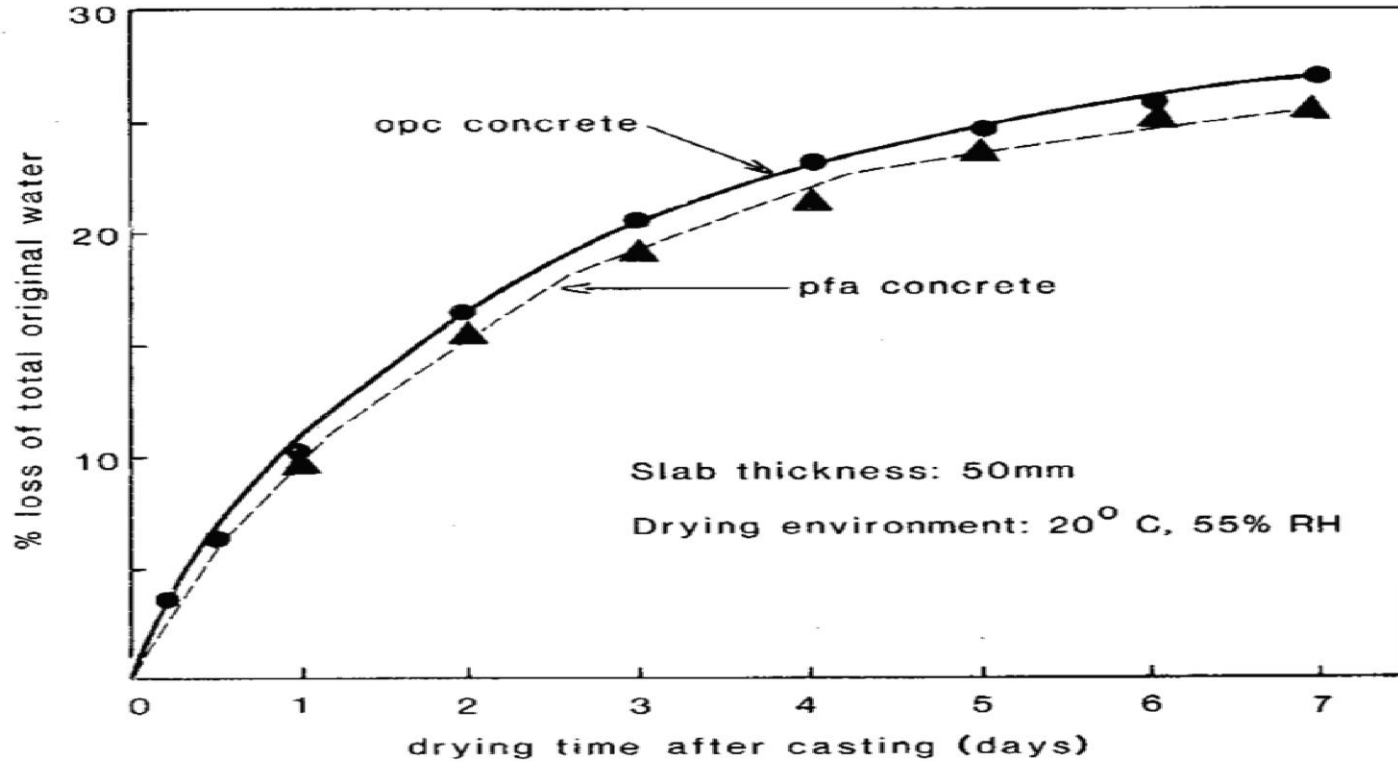
Uçucu Kül

Figure 7.13 Effect of pfa in reducing bleeding in concrete

Uçucu Kül'ün beton üzerindeki etkileri yukarıdaki grafikte görülmektedir

Uçucu Kül

Figure 7.14 Evaporation of water from concrete mixes with and without pfa

Yukarıdaki grafikte uçucu kül kullanımının beton yüzeyindeki buharlaşma hızına olan etkisi görülmektedir

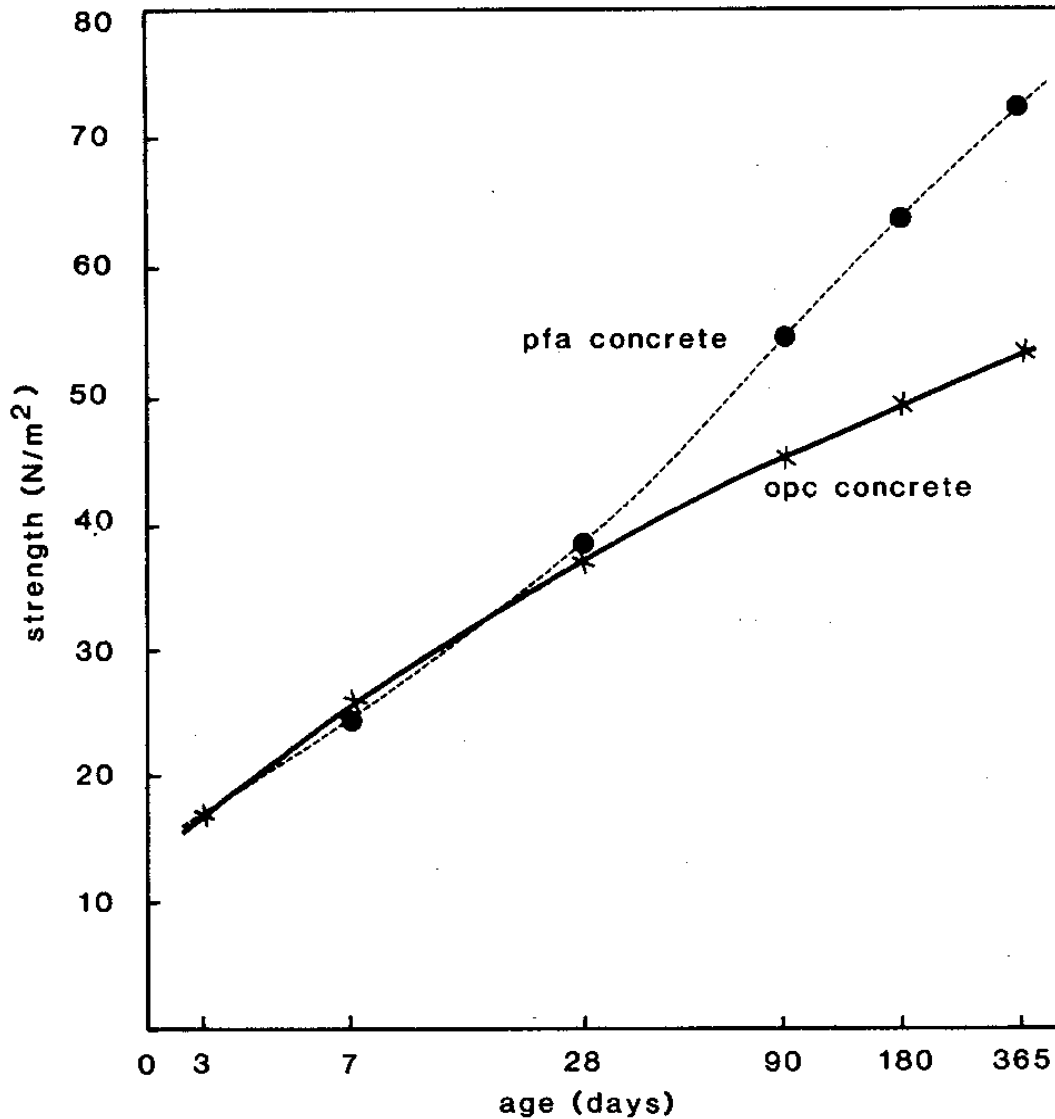

Uçucu Kül

Uçucu Külün Basınç Dayanımına Etkisi:

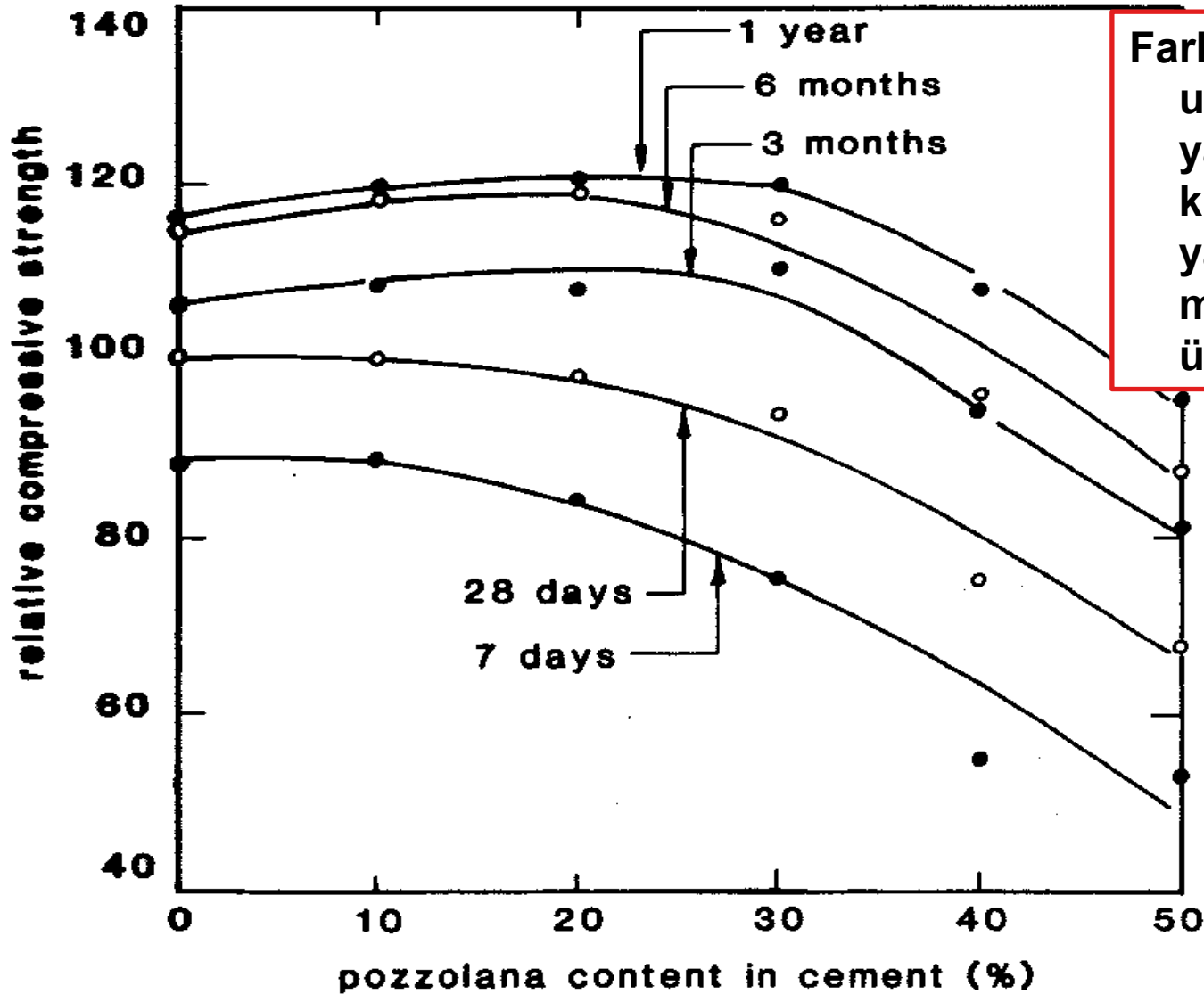
- İlk Dayanımı saf PÇ'ye göre **DÜŞÜKTÜR!!**
- İşlenebilirlik artışı ile w/c oranı yükselir
- Nihai Dayanım Uçucu külün aktivitesi ile doğru orantılıdır
- Aynı işlenebilirlikte PÇ Beton Dizaynına göre:
  - Daha az su
  - Daha düşük dozaj
  - Daha az kimyasal katkı

Uçucu Kül

Tipik bir Uçucu Kül içeren betonların uzun dönem performansları yandaki grafikte verilmektedir, 28. gün sonrasında meydana gelen mukavemet artışının sebebi ikincil pozolanik reaksiyondur.

Uçucu Kül

Farklı oranda tipik bir uçucu kül ile yapılmış betonun kullanımının erken yaş ve nihai beton mukavemetleri üzerindeki etkileri

Uçucu Kül

Uçucu Külün Beton Dayanıklılığına Etkisi:

Kalsiyum Hidroksit

DAYANIKLILIK

Daha az C_3A

Daha geçirimsiz bir beton

Nihai Dayanımın Artması

TEŞEKKÜRLER...

Her türlü soru ve bilgi için..

Çimsa Çimento Araştırma ve Uygulama Merkezi

Toroslar Mah. Tekke Cad.

33013 Yenitaşkent/MERSİN

T: 00.90.324 241 23 37

C: 00.90.505 462 00 52

F: 00.90.324 454 00 52